

Marta Buxadera i Catot

"JESÚS TROBA SANT IGNASI" D'ANTONI VOLADOMAT

FITXA TÈCNICA

Autor: Antoni Viladomat i Manalt

Títol de l'obra: JESÚS TROBA SANT IGNASI

Data de realització: Entre 1711 i 1720

Tècnica: Oli sobre tela

Mesures: 0,92 x 1,68

Procedència: Convent dels Jesuïtes de Barcelona

Museu de Granollers: Núm. Inv. 338

45



INTRODUCCIÓ

Antoni Viladomat neix a Barcelona el 1678 i mor el 1755. En tots els medis hi ha una valoració positiva de la seva obra i es creu que és el millor pintor català del segle XVII (hi ha qui creu que fins i tot el millor pintor europeu). És de formació autodidacta, malgrat haver treballat amb Savall i Perramon. La influència més important que rep és la de l'italià Bibiena que arriba a Barcelona el 1708 cridat per Carles III. Malgrat tot l'obra de Viladomat té precedents com Mos-

sèn Juncosa i Priu, i ell mateix serà el punt de partida de l'escola catalana pictòrica continuada pels germans Tramulles i que influirà en l'obra dels paisatgistes de l'escola olotina, com ara Vayreda.

Viladomat rep influències també dels pintors del Segle d'Or francès i dels pintors holandesos. Per això mateix en les seves obres els esquemes més acadèmics afrancesats es fan visibles en arquitectures renaixentistes i neoclàssiques del fons dels seus quadres.

A part de les seves obres de temàtica religiosa Viladomat fa una sèrie anomenada "Les quatre estacions" on es veu clar el seu ampli coneixement de la vida rural catalana i que entroncarà amb l'escola paisatgística-realista que sorgirà en el Vuit-cents.

DESCRIPCIÓ DEL QUADRE

Anàlisi iconogràfica

En aquest quadre podem distingir quatre elements humans, dos dels quals porten algun element que els distingeix: Jesús porta la creu sobre les espatlles i Sant Ignasi està envoltat per una aurèola. Els altres dos personatges no porten cap element distintiu però estan en una situació prou clara per fer-nos pensar que són seguidors de Sant Ignasi. L'escena de la trobada Viladomat l'ha situada dalt d'un turó, al fons del qual es veu una ciutat important en què destaca la seva cúpula.

Quant a la iconografia l'obra de Viladomat és religiosa, de caràcter místic, on sobresurten en primer pla les figures humanes perquè és allò que ens indica la temàtica de l'obra i deixa en un segon pla la ciutat ja que és indicatiu de la perspectiva.

Anàlisi formal

La composició del quadre té un espai obert, això vol dir que hi ha elements que surten del marc físic del quadre, com ara els braços de la creu. També ens donaria aquesta sensació el fet que els personatges estan representats només de mig cos per amunt, i queda més exagerat en el personatge més endarrerit del qual només es veu bé una petita part del cos. Wolfflin diu que l'autor ha d'abandonar la frontalitat i el perfil total per aconseguir un espai obert i aquest fet es veu més clar en la part esquerra del quadre (la zona del sant i els seus seguidors). A més aquest espai obert comporta una absència clara de simetria i equilibri i hi ha una ordenació lliure dels elements. Malgrat que té un eix central marcat per la cúpula no hi ha una simetria pura: al cantó dret hi ha només Jesucrist, mentre a l'esquerra hi ha Sant Ignasi amb dos seguidors.

Referent a l'estudi d'un espai dinàmic s'ha de dir que hi ha un predomini de línies verticals i diagonals, fet que indica moviment i dinamisme. Aquesta sensació també és donada per la formació de triangles situats amb el vèrtex cap amunt. A nivell de proporcions veiem una diferència d'estatura dels seguidors en relació amb el Sant i amb Jesús ja que representa que estan més enrera. Així mateix la ciutat queda més enxiquida perquè representa que està allunyada d'on passa l'acció. Aquest enxiquiment ens indica la utilització de la perspectiva lineal. A més per tal de donar la idea directa de la profunditat emprà el recurs de la llum, que essent natural irradia del fons i va cap a l'espectador. La llum predomina al fons i al costat dret però la zona de Jesucrist queda més ombrejada (clar-obscur).